Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 23 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin tranzit potensialının artırılmasına və tranzit yükdaşımaların təşviqinə dair 2024-2026-cı illər üçün

FƏALİYYƏT PLANI

1. Qısa xülasə

Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat və logistika sahələrinin inkişaf etdirilməsi, nəqliyyat infrastrukturunun müasir tələblərə uyğunlaşdırılması, Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin tranzit potensialından tam istifadənin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirləri özündə ehtiva edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikasında logistika və ticarətin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" və 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" təsdiq edilmişdir.

Son dövrlər regionda baş verən geosiyasi proseslər fonunda Şərqlə Qərb arasında ənənəvi marşrutlarda yaranmış problemlər Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən dəhlizlər üzrə tranzit yükdaşımaların həcmində kəskin artıma səbəb olmuşdur. Belə ki, 2021-ci illə müqayisədə 2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən tranzit yükdaşımaların (dəmir yolu, dəniz və avtomobil) ümumi həcmi 75 faiz artaraq 10.7 milyon tona çatmışdır. Artan tələbatın qarşılanması, Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının daha da gücləndirilməsi, eləcə də Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi üçün qısa və orta müddətli perspektivdə həyata keçiriləcək tədbirləri özündə ehtiva edən sənədin hazırlanmasına ehtiyac yaranmışdır. Bununla əlaqədar hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin tranzit potensialının artırılmasına və tranzit yükdaşımaların təşviqinə dair 2024-2026-cı illər üçün Fəaliyyət Planı" (bundan sonra - Fəaliyyət Planı) nəqliyyat sahəsində, xüsusilə tranzit yükdaşımalarında qlobal trendləri nəzərə almaqla mövcud vəziyyətin təhlilini və Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının daha da artırılması üçün hədəf göstəriciləri, məqsədləri, prioritet istiqamətləri və tədbirlər planını özündə ehtiva edir.

2. Qlobal trendlər

Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın və ticarətin əsas aparıcı elementlərindən biri olan nəqliyyat və logistika əməliyyatları xüsusilə son illərdə yeni istiqamətdə inkişaf edir. Qloballaşma və inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi, yüksək texnologiyaların geniş tətbiqi ilə xarakterizə olunan müasir beynəlxalq ticarət sistemləri bütövlükdə milli iqtisadiyyatın, eləcə də ayrı-ayrı sahələrin qarşısında müəyyən vəzifələr qoyur ki, bu vəzifələrin uğurlu icrasını inkişaf etmiş nəqliyyat şəbəkəsi olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil.

Dünyanın ən böyük məsləhətçi şirkətlərinin bu sahədə apardığı araşdırmaya görə, dünya ticarəti 2031-ci ilə qədər illik 2,3 faiz artımla böyüməyə davam edəcəkdir. Milli iqtisadiyyat dəyişən geosiyasi və iqtisadi dinamikaya, o cümlədən inflyasiyaya və yaxın müddətdə potensial tənəzzülə uyğunlaşdıqca, yeni qlobal reallıqlar yaradacaqdır. Belə ki, ABŞ və Çin arasında ticarətin 2031-ci ilə kimi 63 milyard ABŞ dolları azalacağına baxmayaraq, Avropa İttifaqı və Çin arasında ticarət həcmləri qlobal göstəricidən daha yavaş sürətlə olsa da artacaqdır. Bu tendensiyalar Cənub-Şərqi Asiya Ölkələri Assosiasiyası (ASEAN), Hindistan və Meksika ilə ticarətin böyüməsinə təkan verəcək.

Ümumiyyətlə, hazırda ticarət qlobal ÜDM-in artım tempindən daha sürətlə inkişaf edir. Bu da beynəlxalq ticarətin gələcək inkişafına istiqamət vermək səlahiyyətinin dövlətlərdən tədricən istehsal prosesinin daha səmərəli təşkilində maraqlı olan transmilli şirkətlərə keçdiyini göstərir. Dövlətlər isə, öz növbəsində, milli maraqların müdafiəsi ilə yanaşı, xarici ticarət iştirakçılarının artan gözləntilərini və müasir çağırışlarını diqqət mərkəzində saxlayırlar.

Beynəlxalq nəqliyyat sistemləri ticarətin ayrılmaz parçası olmaqla bu proseslərin təsiri ilə yeni keyfiyyət əldə edir. Son illərdə qlobal təchizat zəncirində fasiləsizliyin təmin edilməsi, ölkələr arasında ticarətin asanlaşdırılması, malların daşınması zamanı nəqliyyat vasitələrinin sərhədkeçmə prosedurlarının sadələşdirilməsi, risk qiymətləndirilməsi əsasında fiziki yoxlamaların minimuma endirilməsi, eləcə də aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) arasında elektron məlumat mübadiləsinin həyata keçirilməsi məqsədilə əməliyyatların optimallaşdırılması tranzit potensialının inkişafı üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Dinamik dəyişən dünyanın tələb və gözləntiləri ilə uzlaşmaq üçün bir sıra logistik trendləri, o cümlədən regional qovşaqlar, çevik təchizat zənciri, özəl sərmayələrin dövlət infrastrukturunda iştirakı, eləcə də şəffaf və izlənilə bilən tranzit dövriyyəsinin yaradılması kimi trendləri diqqət mərkəzində saxlamaq zəruridir. Bu məqsədlə tranzit daşımaların müasir, avtomatlaşdırılmış və məlumat əsaslı prosesə transformasiyası üçün yüksək texnologiyalardan istifadənin geniş yayılacağı gözlənilir.

Qlobal tədarük zəncirində Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin gücləndirilməsi və regional qovşağa çevrilməsi perspektivinin reallaşdırılması istiqamətində hədəflərə nail olmaq üçün güclü infrastrukturun yaradılması, innovativ logistik həlləri təmin edən zonaların inkişaf etdirilməsi, normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılması xüsusi önəm daşıyır.

Bununla yanaşı, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişaf etdirilməsi üçün nəqliyyat infrastrukturlarının müasirləşdirilməsi, logistika mərkəzlərinin və azad iqtisadi zonaların yaradılması, Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarının beynəlxalq hüquqi tənzimləmə alətlərinə (konvensiyalara, çoxtərəfli beynəlxalq sazişlərə və s.) uyğunlaşdırılması, həmçinin nəqliyyatda təhlükəsizliyin gücləndirilməsi tədbirləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Qlobal trendlərin yaxından izlənilməsi və görülən tədbirlərin bu trendlərə uyğunlaşdırılması ilə Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat sisteminin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəldilməsinə nail olmaq, etibarlı, təhlükəsiz, səmərəli və regional sistemlərə inteqrasiya edilmiş tranzit nəqliyyat şəbəkəsi ilə həm Şərq-Qərb, həm də Şimal-Cənub istiqamətində həyata keçirilən beynəlxalq yükdaşımaların aktiv iştirakçısına çevrilmək hədəfini reallaşdırmaq olar.

3. Mövcud vəziyyətin təhlili

Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat infrastrukturunun müasir tələblərə uyğunlaşdırılması və tranzit potensialının daha da gücləndirilməsi məqsədilə iri infrastruktur layihələri reallaşdırılmış, Azərbaycan Respublikasının regionun nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevrilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Bu sahədə düşünülmüş məqsədyönlü dövlət siyasətinin aparılması nəticəsində uğurlu layihələr, o cümlədən Şərq-Qərb və Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərində vacib infrastruktur obyektləri olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin, Astara dəmiryol terminalının, Astaraçay üzərində dəmir yolu və avtomobil yolu körpülərinin, eləcə də Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədində Samur çayı üzərində avtomobil yolu körpüsünün və beynəlxalq əhəmiyyətli avtomobil yollarının yenidən qurulması tədbirləri həyata keçirilmişdir. Bu addımlar isə, öz növbəsində, Azərbaycanın regionda etibarlı və təhlükəsiz tranzit ölkəsinə çevrilməsinə zəmin yaratmışdır.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası beynəlxalq tranzit daşımalarının tənzimləndiyi "Gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi və uzlaşdırılması haqqında" Beynəlxalq Konvensiyaya (Yenilənmiş Kyoto Konvensiyası), "BYD Kitabçası tətbiq edilməklə beynəlxalq yük daşımaları haqqında" Gömrük Konvensiyasına, "Sərhədlərdə yüklərin nəzarətdən keçirilməsi şərtlərinin uzlaşdırılması haqqında" Beynəlxalq Konvensiyaya, "Konteynerlərə dair Gömrük Konvensiyası"na, "Beynəlxalq yük daşınması müqaviləsi haqqında" Beynəlxalq Konvensiyaya və "Beynəlxalq Dəmir Yolu Yükdaşımalarına dair Saziş"ə qoşulmuşdur.

Azərbaycan Respublikasında dəmir yolları, dəniz nəqliyyatı, dəniz limanları və dəniz terminalları vasitəsilə tranzit yüklərin daşınması sahəsində sərhədkeçmə prosedurlarının və daşıma proseslərinin asanlaşdırılması, habelə bu sahədə fəaliyyət göstərən dövlət qurumları arasında əlaqələndirmə işlərinin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 oktyabr tarixli 655 nömrəli Fərmanı ilə Tranzit Yükdaşımalar üzrə Koordinasiya Şurası (bundan sonra - Koordinasiya Şurası) yaradılmışdır. Ötən dövr ərzində Koordinasiya Şurası tərəfindən Azərbaycan Respublikasının mühüm regional əhəmiyyətli logistika və ticarət qovşağına çevrilməsi və əsas ticarət marşrutlarından biri kimi beynəlxalq miqyasda etimad qazanması, infrastruktur və əməliyyatlarda təkmilləşdirmə işlərinin mütəşəkkil və səmərəli icrası istiqamətində strategiyanın həyata keçirilməsində dövlət orqanlarının (qurumlarının) fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi sahəsində bir sıra xüsusi əhəmiyyətli tədbirlər görülmüşdür. Belə ki, "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti və "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC tərəfindən "Tranzit yüklərin daşınması zamanı əməliyyatların idarəedilməsi üzrə Prosedur Qaydalar" qəbul edilmişdir. Bu prosedur qaydaları beynəlxalq tranzit daşımaları zamanı ayrı-ayrı əməliyyatlar üzrə yerli operatorların üzərinə düşən vəzifələrin beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə çevik və operativ icrası, proseslərlə bağlı məlumatların effektiv ötürülməsi kimi vacib məsələləri ehtiva etməklə, əməliyyatların sürət və keyfiyyətində böyük irəliləyişə səbəb olmuşdur. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının (BBDTL) ərazisində, həmçinin Azərbaycan Respublikasının digər dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində tətbiq edilən prosedurların sadələşdirilməsi, sürətləndirilməsi, şəffaflaşdırılması və avtomatlaşdırılması, tranzit əməliyyatlarının birgə planlaşdırılması və vahid dispetçer mərkəzindən idarəedilməsinin təşkili məqsədilə "Əməliyyat Qərargahı" yaradılmışdır. 2022-ci ilin ikinci yarısından aktiv fəaliyyətə başlayan Əməliyyat Qərargahının gördüyü işlər sayəsində 2022-ci ilin 1-ci rübü ilə müqayisədə BBDTL-də qeyri-əməliyyat vaxtının 60 faiz azaldılması, bərələrin orta körpü və emalı vaxtının 50 faiz azaldılması, BBDTL və Poti (Batumi) limanları arasında vaqonların geridönüş vaxtının 50 faiz azaldılması, Xəzər dənizinin Azərbaycana, Qazaxıstana və Türkmənistana məxsus limanlarında (müvafiq olaraq, BBDTL, Aktau, Kurık və Türkmənbaşı limanları) konteyner sıxlığının aradan qaldırılması, yük axınlarının intensivliyi və hərəkət vektorunun öncədən müəyyən edilməsi təmin olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının dəmir yolları, dəniz nəqliyyatı, dəniz limanları və dəniz terminalları vasitəsilə tranzit yükdaşımalarla bağlı özündə yükdaşımaların vahid tariflərini, sərhədkeçmə prosedurlarını, yükdaşımalar üzrə daşıma qaydalarını və şərtlərini, o cümlədən müqavilələrin şərtlərini və bağlanma qaydasını, Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədindən keçmə zamanı inzibati prosedurlara dair elektron müraciətlərin qəbulu və yüklərin daşınması sahəsində müqavilələrin elektron üsullarla bağlanması imkanlarını, yüklərin izlənməsi və daşıma prosesləri ilə əlaqədar digər məsələləri əks etdirən elektron portalın yaradılması vəzifəsinin icrası üçün vacib ilkin addımlar atılmışdır. İlk növbədə, Koordinasiya Şurası üzvlərinin təmsil olunduğu İşçi qrup yaradılmış, müxtəlif kateqoriyadan olan məhsulların tranziti üçün tələb olunan icazə və lisenziyalar müəyyən edilmiş, tranzit və ticarət üçün zəruri prosedurları özündə cəmləşdirən proseslər xəritəsi hazırlanmışdır. Həmçinin milli elektron portaldan qlobal logistika və ticarət iştirakçıları tərəfindən potensial istifadənin təmin edilməsi üçün beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə bir sıra xarici təşkilat və şirkət nümayəndələri ilə görüşlər keçirilmişdir. Bu görüşlər nəticəsində beynəlxalq platformaya inteqrasiya tələbləri, sənədləşmə prosedurlarının beynəlxalq normalara uyğunlaşdırılması və müxtəlif qlobal portalların hazır şəkildə qoşulmasını ehtiva edən "Platformaların Platforması" konsepsiyasına uyğun elektron portalın hazırlanması üçün əsas parametrlər müəyyən olunmuşdur. Bu istiqamətdəki növbəti addım kimi iştirak edən qurumların sistemlərinin diaqnostikası, inteqrasiya imkanlarının dəyərləndirilməsi və elektron portalın texniki-iqtisadi funksionallıqlarının müfəssəl təsvirini əhatə edən texniki şərtlər toplusu da hazırlanır.

Tranzit yüklərin həcminin və ötən illərlə müqayisəli izlənməsi məqsədilə Koordinasiya Şurasının Katibliyi tərəfindən rüblük və illik olmaqla, elektron və kağız formada hesabatlar hazırlanır və ildə iki dəfə məlumatların Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilməsi təmin olunur.

Eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"na əsasən, tranzit daşıma və logistika işinin təkmilləşdirilməsi üçün rəqəmsal texnologiyadan istifadənin genişləndirilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlər görülməsinə başlanılmışdır.

4. Hədəf göstəriciləri

Fəaliyyət Planının hədəf göstəriciləri mövcud infrastrukturun təkmilləşdirilməsi, tranzit əməliyyatları zamanı inzibati prosedurların optimallaşdırılması, aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) arasında koordinasiyanın yaxşılaşdırılması və vahid platforma üzərindən tətbiqi, tranzit daşımalar zamanı sərhədkeçmə müddətinin minimuma endirilməsi, eləcə də sahə üzrə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi yolu ilə Azərbaycan Respublikasının ərazisindən daşınan tranzit yükdaşımalarının həcminin 2024-2026-cı illər ərzində 2022-ci ilə nisbətən 27 faiz artırılaraq 10.7 milyon tondan 13.6 milyon tona çatdırılmasıdır.

5. Məqsədlər

5.1. Fəaliyyət Planının əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

5.1.1. mövcud nəqliyyat infrastrukturunun yükötürmə qabiliyyətinin artırılması;

5.1.2. tranzit əməliyyatlar zamanı Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd, gömrük, o cümlədən nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi ilə sürətli keçidin təmin edilməsi;

5.1.3. tranzit yükdaşımalar üzrə əməliyyatların optimallaşdırılması üçün yüksək texnologiyaların və innovativ həllərin tətbiqi;

5.1.4. tranzit daşımalar zamanı dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

5.1.5. müvafiq sahə üzrə normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;

5.1.6. tranzit yüklərin daşınması sahəsində fəaliyyət göstərən dövlət orqanları (qurumları) ilə operator və daşıyıcılar arasında əlaqələndirmənin gücləndirilməsi;

5.1.7. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərindən aktiv istifadənin təşviqi.

6. Prioritet istiqamətlər

6.1. Azərbaycanın tranzit potensialından tam istifadənin reallaşdırılmasına təsir edən çatışmazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə aşağıdakı prioritet istiqamətlər üzrə işlər həyata keçiriləcəkdir:

6.1.1. fiziki infrastrukturun təkmilləşdirilməsi:

6.1.1.1. əsaslandırma:

6.1.1.1.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən tranzit dəhlizlərin rəqabət qabiliyyətinin və səmərəliliyinin artırılması, həmin dəhlizlərə əlavə tranzit yük axınlarını cəlb etmək üçün mövcud nəqliyyat xidmətləri və infrastrukturunun yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, yeni infrastrukturun yaradılmasına, eləcə də tranzit daşımalar zamanı sərhəd keçid prosedurlarının müddətinin minimuma endirilməsi və buraxılış qabiliyyətinin artırılmasına zərurət vardır;

6.1.1.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.1.2.1. "Qırmızı Körpü", "Mazımqara", "Samur", "Biləsuvar", "Astara" və "Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin buraxılış qabiliyyətinin artırılması, eləcə də sərhəd və gömrük nəzarətinin effektiv şəkildə aparılmasının təmin edilməsi istiqamətində infrastrukturun təkmilləşdirilməsi;

6.1.1.2.2. "Qırmızı Körpü", "Samur", "Mazımqara", "Biləsuvar" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin yaxınlığında yerləşən mövcud terminalların infrastrukturunun təmiri, bərpası və "Qırmızı Körpü" və "Samur" gömrük postlarının yaxınlığında yeni gömrük terminalların (ticarətin asanlaşdırılması mərkəzlərinin) inşası;

6.1.1.2.3. "Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin potensialından tam istifadənin təmin edilməsi;

6.1.1.2.4. "Yalama", "Böyük Kəsik" və "Astara" dəmiryol dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd mühafizə və gömrük orqanları tərəfindən səmərəli nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi;

6.1.1.2.5. Gürcüstanla birlikdə birgə gömrük nəzarətinin həyata keçirilməsi üçün yeni dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin inşası;

6.1.1.2.6. İran İslam Respublikası ilə yeni dövlət sərhədində buraxılış məntəqələrinin inşası;

6.1.1.2.7. Ələt-Osmanlı-Astara dəmir yolunun yenidən qurulması;

6.1.1.2.8. Biləcəri stansiyasının çeşidləmə parkında 3-cü dəstənin dartı yollarının və yoldəyişənlərin əsaslı təmiri;

6.1.1.2.9. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında və Hövsan Limanında dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarətinin, eləcə də tranzit yüklərin rəsmiləşdirilməsinin səmərəli qaydada aparılmasını təmin etmək məqsədilə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi;

6.1.1.2.10. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında yük terminalının konteyner üzrə yükaşırma qabiliyyətinin artırılması;

6.1.1.2.11. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında idxal və ixrac gömrük rejimi prosedurlarının tətbiqi;

6.1.1.2.12. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında və Dübəndi terminalında dibdərinləşdirmə işlərinin aparılması;

6.1.1.2.13. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının ərazisində çeşidləmə məntəqəsində əlavə dörd dəmiryol xəttinin və konteyner terminalının tikintisi;

6.1.1.2.14. Baş Ələt dəmiryol stansiyasının əsaslı təmiri;

6.1.1.2.15. Biləcəri-Yalama dəmiryol xətti üzrə kontakt şəbəkə və mikroprosessor əsaslı rabitə-işarəvermə sisteminin yenidən qurulması, Bakı-Böyük Kəsik dəmiryol xəttinin elektrik təchizatı sisteminin yenidən qurulması ilə bağlı işlərin başa çatdırılması, Ucar-Bakı hissəsinin mikroprosessor əsaslı rabitə-işarəvermə sisteminin yenidən qurulması, Yevlax-Böyük Kəsik sahəsində 38 yoldəyişənin və 7 qəbul-göndərmə yolunun əsaslı təmiri;

6.1.1.2.16. magistral lokomotivlərin əsaslı təmiri və bərpası, yenilərinin alınması, habelə manevr lokomotivlərinin əsaslı təmiri;

6.1.1.2.17. qida məhsullarının idxal-ixrac əməliyyatları və tranziti zamanı nəzarətin operativ həyata keçirilməsi məqsədilə dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinə yaxın ərazilərdə qida təhlükəsizliyi nəzarəti məntəqələrinin qurulması;

6.1.1.2.18. gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində, limanlarda, dəmir yolunda, yükboşaltma stansiyalarında və məntəqələrində nəqliyyat vasitələrinin, yük vaqonlarının, konteynerlərin, gəmilərin dezinfeksiyası, dezinseksiyası və deratizasiyası xidmətlərinin həyata keçirilməsi üçün məntəqələr yaradılması;

6.1.1.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.1.3.1. dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarəti effektiv şəkildə təmin ediləcək və onların buraxılış qabiliyyəti artırılacaqdır;

6.1.1.3.2. malların və nəqliyyat vasitələrinin dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrindən keçidi zamanı sıxlıq aradan qaldırılacaqdır;

6.1.1.3.3. yüklü nəqliyyat vasitələrinin sürətli keçidinin təmin olunması yolu ilə Rusiya Federasiyası ilə sərhəddəki digər gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində sıxlıq azaldılacaq, mövsümlə əlaqədar qeyd olunan istiqamətlərdə nəqliyyat vasitələrinin keçidi zamanı yaranan növbə sıxlığı aradan qaldırılacaqdır;

6.1.1.3.4. sərhəd buraxılış məntəqələrində nəzarət gücləndiriləcək və qatarlara baxış vaxtı qısaldılacaqdır;

6.1.1.3.5. dövlət sərhədindən yeni buraxılış məntəqələri tikiləcək və "Orta dəhliz" üzrə alternativ keçid imkanları yaradılacaqdır;

6.1.1.3.6. Zəngilan rayonunun Ağbənd qəsəbəsində, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində və Astara rayonunda dövlət sərhədində yeni buraxılış məntəqələrinin inşasına dair İran İslam Respublikası ilə razılaşdırıldıqdan sonra tikinti işlərinə başlanılacaqdır;

6.1.1.3.7. Ələt-Osmanlı-Astara dəmir yolu yenidən qurulacaqdır;

6.1.1.3.8. Biləcəri stansiyasının çeşidləmə parkında 3-cü dəstənin dartı yollarının və yoldəyişənlərin əsaslı təmiri işləri başa çatdırılaraq, çeşidləmə parkının buraxılış qabiliyyəti və hərəkət tərkibinin təhlükəsizliyi təmin ediləcəkdir;

6.1.1.3.9. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında və Hövsan Limanında dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarəti, eləcə də digər rəsmiləşdirmənin səmərəli qaydada aparılmasını təmin edən infrastruktur yaradılacaqdır;

6.1.1.3.10. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında yük terminalının konteyner üzrə yükaşırma qabiliyyətinin artırılması üçün infrastruktur genişləndiriləcək və zəruri avadanlıqlar alınacaqdır;

6.1.1.3.11. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında idxal, ixrac rejimli yüklər üzrə genişfunksiyalı əməliyyat imkanlarının yaranması nəticəsində Şərq-Qərb istiqamətində yükdaşımalarda konteyner yüklərinin payı artırılacaq, habelə yük avtomobil nəqliyyat vasitələrinin bir mərkəzdə cəmləşməsi (regional qovşaq konsepsiyasına uyğun) təmin ediləcəkdir;

6.1.1.3.12. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı və Dübəndi Terminalında dibdərinləşdirmə işlərinin aparılması nəticəsində limanın və terminalın akvatoriyasına yükgötürmə qabiliyyəti və suya oturumu daha yüksək olan gəmilərin girişi təmin ediləcəkdir;

6.1.1.3.13. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının ərazisində çeşidləmə məntəqəsində əlavə dörd dəmiryol xəttinin və konteyner terminalının tikintisi nəticəsində yüklərin çeşidlənməsində operativlik təmin ediləcəkdir;

6.1.1.3.14. Baş Ələt dəmiryol stansiyasının əsaslı təmiri nəticəsində stansiyanın yükötürmə qabiliyyəti artırılacaqdır;

6.1.1.3.15. Biləcəri-Yalama və Bakı-Böyük Kəsik dəmiryol xətlərində infrastrukturun təkmilləşdirilməsi nəticəsində dəmir yollarının qatarburaxma, eləcə də yükdaşıma qabiliyyəti artırılacaqdır;

6.1.1.3.16. magistral lokomotivlərin əsaslı təmiri və bərpası, yenilərinin alınması, habelə manevr lokomotivlərinin əsaslı təmirinin həyata keçirilməsi və nəticədə dəmiryol nəqliyyatı vasitəsilə daşınan tranzit yüklərin həcmi artırılacaqdır;

6.1.1.3.17. dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinə yaxın ərazilərdə qida təhlükəsizliyi nəzarəti məntəqələrinin qurulması nəticəsində sənədləşmə və sertifikatlaşdırma prosesi səmərəli və sürətli şəkildə həyata keçiriləcəkdir;

6.1.1.3.18. gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində, limanlarda, dəmir yolunda, yükboşaltma stansiyalarında və məntəqələrində nəqliyyat vasitələrinin, yük vaqonlarının, konteynerlərin, gəmilərin dezinfeksiyası, dezinseksiyası və deratizasiyası xidmətlərinin həyata keçirilməsi nəticəsində ərzaq, qida məhsullarının (heyvan və bitki mənşəli), heyvanların, həmçinin yem və yem əlavələrinin daşınması zamanı xəstəlik törədicilərinin yayılmasının qarşısı alınacaqdır;

6.1.1.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.1.4.1. infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması üçün kifayət qədər maliyyə vəsaitinə və digər texniki təchizata ehtiyac vardır ki, həmin ehtiyacların qarşılanması zamanı müəyyən çətinliklər yarana bilər. Həmçinin dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində infrastrukturun yenilənməsi prosesində həyata keçiriləcək layihələrin aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) arasında razılaşdırılmasında gecikmələr baş verə bilər. Bununla əlaqədar, zərurət olduğu təqdirdə, müvafiq işçi qruplar yaradıla, eləcə də Fəaliyyət Planının 7-ci hissəsində qeyd olunan mənbələr hesabına maliyyələşdirilmənin aparılması üçün aidiyyəti tədbirlər görülə bilər;

6.1.2. koordinasiya işinin gücləndirilməsi və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin təbliği və təşviqi:

6.1.2.1. əsaslandırma:

6.1.2.1.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən tranzit dəhlizlərinin rəqabət qabiliyyətinin və səmərəliliyinin artırılması üçün logistika mərkəzlərinin yaradılmasına, habelə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsinə zərurət vardır;

6.1.2.1.2. Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat sahəsində görülmüş işlərin və əldə edilmiş nailiyyətlərin ümumiləşdirilərək Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının və imkanlarının beynəlxalq səviyyədə təşviq olunması üçün mütəmadi tədbirlərin həyata keçirilməsi, həmçinin mediada məlumatlandırma işinin təşkili zəruridir;

6.1.2.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.2.2.1. logistika mərkəzlərində əsas dövlət xidmətlərinin (gömrük, dövlət fitosanitar, baytarlıq) təşkili;

6.1.2.2.2. beynəlxalq tədbirlərdə, habelə xarici dövlətlərin Azərbaycan Respublikasındakı səfirlik və konsulluqlarının nümayəndələri ilə görüşlərdə Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının təqdimatı və alternativ marşrutlara münasibətdə üstünlüklərinin təbliği yolu ilə Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən dəhlizlərdən istifadənin təşviqi, mütərəqqi islahatların və uğurlu addımların təbliği;

6.1.2.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.2.3.1. görülən tədbirlər özəl sektor tərəfindən logistika mərkəzlərinin yaranmasına, yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsinə, eləcə də logistika mərkəzlərində yaradılan əlavə dəyərin həcminin artmasına şərait yaradacaqdır;

6.1.2.3.2. aparılmış uğurlu təbliğ və təşviq nəticəsində Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat sisteminə beynəlxalq arenada inam və güvənin artması, Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə əlavə yüklərin cəlb edilməsi və Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının artırılması təmin ediləcəkdir;

6.1.2.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.2.4.1. logistika infrastrukturunun lazımi dərəcədə təkmilləşdirilməməsi, habelə yerli və xarici investorlarla əlaqələrin qurulmaması tranzit daşımalar üçün müəyyən edilmiş hədəflərə nail olunmasında ləngimələrə səbəb ola bilər. Regional miqyasda əməkdaşlığa və təhlükəsizliyə töhfə verilməsi baxımından qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq platformaları və mexanizmlər yaradıla bilər;

6.1.2.4.2. təbliğat və təşviqat işinin aktiv şəkildə aparılmaması Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən dəhlizlərə əlavə yük həcminin cəlb olunmasına mənfi təsir göstərə bilər. Bu risklərin qarşısının alınması məqsədilə beynəlxalq tədbirlərdə, ikitərəfli və çoxtərəfli görüşlərdə, habelə hökumətlərarası komissiyaların iclaslarında Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının və imkanlarının təşviq olunması zəruridir;

6.1.3. normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi:

6.1.3.1. əsaslandırma:

6.1.3.1.1. tranzit yükdaşımaların həcminin artırılması üçün milli qanunvericiliyin beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması, sənədləşmə qaydalarının tranzit dəhlizləri boyu unifikasiyası, tranzitinə lisenziya və ya icazə tələb olunan mallara dair müvafiq sənədlərin verilməsini tənzimləyən qaydaların, həmsərhəd dövlətlərlə nəzarət prosedurlarının sürətləndirilməsini təmin edəcək beynəlxalq müqavilələrin, eləcə də tranzit yüklərə münasibətdə tarif metodologiyasının hazırlanması zəruridir;

6.1.3.2. görüləcək tədbirlər:

6.1.3.2.1. tranzit daşımalar zamanı prosedurların sadələşdirilməsi məqsədilə normativ hüquqi bazanın beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanması;

6.1.3.2.2. tranzitinə lisenziya və ya icazə tələb olunan mallara dair müvafiq sənədlərin verilməsini tənzimləyən qaydaların hazırlanması;

6.1.3.2.3. tranzit yüklərə münasibətdə vahid, çevik və şəffaf qiymət siyasətinin müəyyən edilməsi;

6.1.3.2.4. tranzit yük daşımaları ilə və nəqliyyatla bağlı nəqliyyat-yol sənədlərinin təkmilləşdirilməsi;

6.1.3.3. gözlənilən nəticə və nəticə indikatorları:

6.1.3.3.1. normativ hüquqi akt layihələrinin razılaşdırılması və təsdiqi üçün aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi təmin ediləcəkdir;

6.1.3.3.2. tranzit yüklərə münasibətdə tarif metodologiyasının tətbiqi nəticəsində dəhlizlər üçün ölkə üzrə vahid, çevik və şəffaf tariflərin tətbiqinə nail olunacaqdır;

6.1.3.3.3. nəqliyyat və sərhəd buraxılış əməliyyatlarına sərf edilən vaxtın minimuma endirilməsini və Azərbaycan Respublikasının tranzit daşımaları üzrə potensialının artırılmasını təmin edəcək normativ hüquqi aktlar qəbul ediləcəkdir;

6.1.3.4. gözlənilən risklər və onların neytrallaşdırılması tədbirləri:

6.1.3.4.1. aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) fəaliyyətinin əlaqələndirilməsində çətinliklər yarana bilər. Texniki tənzimləmənin şamil olunacağı mallara dair müvafiq münasibətlərin hüquqi tənzimlənməsi sahəsində aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) səlahiyyətləri nəzərə alınmaqla, bir sıra layihələrin razılaşdırılmasında gecikmələr baş verə bilər. Bununla əlaqədar müvafiq işçi qruplar yaradıla bilər.

7. Fəaliyyət Planının maliyyələşdirilməsi

Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlər Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində aidiyyəti icraçı dövlət orqanları (qurumları) üçün ayrılan vəsait və qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.

Ardı 4-cü səh.

Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin tranzit potensialının artırılmasına və tranzit yükdaşımaların təşviqinə dair 2024-2026-cı illər üçün

FƏALİYYƏT PLANI

Əvvəli 3-cü səh.

8. Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi üzrə
TƏDBİRLƏR PLANI

Sıra №-si	Tədbirin adı	Əsas icraçı	Digər icraçılar	İcra müddəti (illər üzrə)	Nəticə indikatorları		
					ilkin nəticə	aralıq nəticə	yekun nəticə
1	2	3	4	5	6	7	8
8.1. Fiziki infrastrukturun təkmilləşdirilməsi							
8.1.1.	"Qırmızı Körpü", "Mazımqara", "Samur", "Biləsuvar", "Astara" və "Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin buraxılış qabiliyyətinin artırılması, eləcə də sərhəd və gömrük nəzarətinin effektiv şəkildə aparılmasının təmin edilməsi istiqamətində infrastrukturun təkmilləşdirilməsi	DGK	DSX , İN, RİNN, "ADY" QSC	2024-2026	"Qırmızı Körpü", "Mazımqara", "Samur", "Biləsuvar", "Astara" və "Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində infrastrukturun yenilənməsi üzrə layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması və aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) rəylər alınması	infrastrukturun yenilənməsinə dair layihələrin icrasına başlanılması	dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarətinin effektiv şəkildə təmin edilməsi və onların buraxılış qabiliyyətinin artırılması
8.1.2.	"Qırmızı Körpü", "Samur", "Mazımqara", "Biləsuvar" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin yaxınlığında yerləşən mövcud terminalların infrastrukturunun təmiri, bərpası və "Qırmızı Körpü" və "Samur" gömrük postlarının yaxınlığında yeni gömrük terminallarının (ticarətin asanlaşdırılması mərkəzlərinin) inşası	DGK	İN, RİNN	2024-2026	layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması və aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) rəylər alınması	mövcud infrastrukturun yenilənməsi və yeni gömrük terminallarının inşasına dair layihələrin icrasına başlanılması	malların və nəqliyyat vasitələrinin dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrindən keçidi zamanı sıxlığın aradan qaldırılması
8.1.3.	"Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin potensialından tam istifadənin təmin edilməsi	DGK	DSX, İN, RİNN	2024-2025	yüklü nəqliyyat vasitələrinin buraxılışı ilə əlaqədar "Şirvanlı" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı Rusiya Federasiyası tərəfi ilə danışıqların aparılması və nəticədən asılı olaraq təkliflər hazırlanması	danışıqların nəticəsinə uyğun olaraq, dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün müvafiq işlərin həyata keçirilməsi	yüklü nəqliyyat vasitələrinin sürətli keçidinin təmin olunması yolu ilə Rusiya Federasiyası ilə sərhəddəki digər gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində sıxlığın azaldılması, mövsümlə əlaqədar qeyd olunan istiqamətlərdə nəqliyyat vasitələrinin keçidi zamanı yaranan növbə sıxlığının aradan qaldırılması
8.1.4.	"Yalama", "Böyük Kəsik" və "Astara" dəmiryol dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd mühafizə və gömrük orqanları tərəfindən səmərəli nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi	DGK	DSX, "ADY" QSC, RİNN, İN	2024-2026	infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı zəruri işlərin müəyyən edilməsi və layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması	infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı işlərin həyata keçirilməsi	sərhəd buraxılış məntəqələrində nəzarətin gücləndirilməsi və qatarlara baxış vaxtının qısaldılması
8.1.5.	Gürcüstanla birlikdə birgə gömrük nəzarətinin həyata keçirilməsi üçün yeni dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin inşası	DGK	DSX, İN, RİNN	2024-2026	yeni dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin tikintisi ilə bağlı təkliflər hazırlanması, maliyyə və smeta xərclərinin müəyyənləşdirilməsi, layihələndirilmə işlərinin aparılması	yeni dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinin tikintisi üzrə işlərə başlanılması	tranzit daşımalar zamanı alternativ keçid imkanının yaradılması
8.1.6.	İran İslam Respublikası ilə yeni dövlət sərhədində buraxılış məntəqələrinin inşası	DGK	DSX, İN, RİNN, "ADY" QSC	2024-2026			
8.1.7.	Ələt-Osmanlı-Astara dəmir yolunun yenidən qurulması	"ADY" QSC	RİNN, İN	2024-2026	tikinti işləri ilə bağlı təkliflərin, layihə-smeta sənədlərinin və icra qrafikinin hazırlanması	Ələt-Osmanlı-Astara dəmir yolunun tikinti işlərinə başlanılması	Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin buraxılış qabiliyyətinin artırılmasına imkan yaradılması
8.1.8.	Biləcəri stansiyasının çeşidləmə parkında 3-cü dəstənin dartı yollarının və yoldəyişənlərin əsaslı təmiri	"ADY" QSC	RİNN, İN	2024-2025		layihə-smeta sənədlərinə və icra qrafikinə uyğun olaraq tikinti işlərinə başlanılması	layihə-smeta sənədlərinə və icra qrafikinə uyğun tikinti işlərinin başa çatdırılması və çeşidləmə parkının buraxılış qabiliyyətinin, həmçinin hərəkət tərkibinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
8.1.9.	Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında və Hövsan Limanında dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarətinin, eləcə də tranzit yüklərin rəsmiləşdirilməsinin səmərəli qaydada aparılmasını təmin etmək məqsədilə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi	BBDTL, BHBTDL	RİNN, İN, DSX, DGK	2024-2025	müvafiq infrastrukturun təkmilləşdirilməsinə dair aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) iştirakı ilə təkliflər hazırlanması	təkliflər əsasında müəyyən edilmiş işlərin icrasına başlanılması	müvafiq limanlarda dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində sərhəd və gömrük nəzarəti, eləcə də digər rəsmiləşdirmənin səmərəli qaydada aparılmasını təmin edən infrastrukturun yaradılması
8.1.10.	Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında yük terminalının konteyner üzrə yükaşırma qabiliyyətinin artırılması	BBDTL	İN, RİNN	2024-2025	ağır yüklər terminalında konteynerlərin aşırılması üçün infrastrukturun genişləndirilməsi ilə bağlı layihələndirmə işlərinin həyata keçirilməsi	layihənin hazırlanması və avadanlıqların alınması ilə bağlı müqavilələr imzalanması	ağır yüklər terminalına mobil konteyner kranı, terminal traktorları və digər avadanlıqların quraşdırılması
8.1.11.	Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında idxal və ixrac gömrük rejimi prosedurlarının tətbiqi	DGK	RİNN, BBDTL	2024-2025	BBDTL-in ərazisində tranzit yüklərin həcminin və idxal, ixrac rejimli yüklər üzrə əməliyyat imkanlarının artırılması üçün təkliflər hazırlanması	Şərqdən Qərbə daşınan açıq yüklərin Qərb ölkələrinə çatdırılmasında konteynerlərin rolunun artırılması və eləcə də yerli daşıyıcıların Gürcüstanın Poti və Batumi şəhərləri istiqamətində yükdaşımalarda (xüsusən də konteyner yüklərinin daşınmasında) payının artması	limanda idxal, ixrac rejimli yüklər üzrə genişfunksiyalı əməliyyat imkanlarının yaranması, konteyner, habelə yük avtomobil nəqliyyat vasitələrinin vahid mərkəzdə cəmləşməsinin (regional qovşaq konsepsiyasına uyğun) təmin edilməsi
8.1.12.	Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında və Dübəndi Terminalında dibdərinləşdirmə işlərinin aparılması	BBDTL	İN, RİNN, SOCAR, ASCO	2024-2026	dibdərinləşdirmə işlərinin aparılması üçün layihə-smeta xərclərinin müəyyənləşdirilməsi, layihələndirmə işlərinin aparılması	Dübəndi Neft Terminalının maneəsiz giriş-çıxışı üçün imkan yaradılması və Ələt qəsəbəsində yerləşən BBDTL-in giriş kanalına gəmilərin ikitərəfli təhlükəsiz giriş-çıxışının təmin edilməsi məqsədilə dibdərinləşdirmə işlərinin aparılması	limanın və terminalın akvatoriyasına suya oturumu daha yüksək olan gəmilərin girişinin təmin edilməsi; limanın və terminalın yükaşırma qabiliyyətinin artırılması
8.1.13.	Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının ərazisində çeşidləmə məntəqəsində əlavə dörd dəmir yolu xəttinin və konteyner terminalının tikintisi	"ADY" QSC	BBDTL, RİNN, İN	2024-2025	layihə-smeta sənədlərinin və icra qrafikinin hazırlanması	layihə-smeta sənədlərinə və icra qrafikinə uyğun tikinti işlərinə başlanılması	konteyner terminalının və dəmiryol xətlərinin tikintisinin başa çatdırılması, artan yük həcmlərinin çeşidlənməsinin operativliyinin təmin edilməsi
8.1.14.	Baş Ələt dəmiryol stansiyasının əsaslı təmiri	"ADY" QSC	RİNN, İN	2024-2025			stansiyanın yükötürmə qabiliyyətinin artırılması
8.1.15.	Biləcəri-Yalama dəmiryol xətti üzrə kontakt şəbəkə və mikroprosessor əsaslı rabitə-işarəvermə sisteminin yenidən qurulması, Bakı-Böyük Kəsik dəmiryol xəttinin elektrik təchizatı sisteminin yenidən qurulması ilə bağlı işlərin başa çatdırılması, Ucar-Bakı hissəsinin mikroprosessor əsaslı rabitə-işarəvermə sisteminin yenidən qurulması, Yevlax-Böyük Kəsik sahəsində 38 yoldəyişənin və 7 qəbul-göndərmə yolunun əsaslı təmiri	"ADY" QSC	RİNN, İN	2024-2026			Biləcəri-Yalama və Bakı-Böyük Kəsik dəmiryol xətlərində planlaşdırılan işlərin icra qrafikinə uyğun tamamlanması, dəmir yollarının qatarburaxma, eləcə də yükdaşıma qabiliyyətinin artırılması
8.1.16.	Magistral lokomotivlərin əsaslı təmiri və bərpası, yenilərinin alınması, habelə manevr lokomotivlərinin əsaslı təmiri	"ADY" QSC	RİNN, İN	2024-2026	7 ədəd magistral lokomotivin alınması, 6 ədəd magistral elektrovozun, 6 ədəd magistral və 16 ədəd manevr teplovozunun əsaslı təmiri	4 ədəd magistral elektrovozun, 5 ədəd magistral və 16 ədəd manevr teplovozunun əsaslı təmiri	"ADY" QSC-nin lokomotiv parkının yenilənməsinin (7 ədəd magistral lokomotivin alınması, 10 ədəd magistral elektrovozun, 11 ədəd magistral və 32 ədəd manevr teplovozunun əsaslı təmirinin başa çatdırılması) təmin edilməsi və nəticədə daşınan tranzit yüklərin həcminin artırılması
8.1.17.	Qida məhsullarının idxal-ixrac əməliyyatları və tranziti zamanı nəzarətin operativ həyata keçirilməsi məqsədilə dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrinə yaxın ərazilərdə qida təhlükəsizliyi nəzarəti məntəqələrinin qurulması	AQTA	İN, DGK, RİNN	2024-2026	qida təhlükəsizliyi nəzarəti məntəqələrinin qurulmasına dair təkliflərin aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) alınması və layihələrin hazırlanması	qida təhlükəsizliyi nəzarəti məntəqələrinin qurulmasına dair layihələrin icrası	qida təhlükəsizliyi nəzarətinin, habelə sənədləşmə və sertifikatlaşdırma prosesinin səmərəli və sürətli şəkildə həyata keçirilməsi
8.1.18.	Gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində, limanlarda, dəmir yolunda, yükboşaltma stansiyalarında və məntəqələrində nəqliyyat vasitələrinin, yük vaqonlarının, konteynerlərin, gəmilərin dezinfeksiyası, dezinseksiyası və deratizasiyası xidmətlərinin həyata keçirilməsi üçün məntəqələr yaradılması	KTN	DGK, "ADY" QSC, RİNN, DSX, ASCO, BBDTL, AQTA	2024-2025	dezinfeksiya, dezinseksiya və deratizasiya xidmətlərinin həyata keçirilməsi məntəqələrinin yaradılması üçün təkliflər hazırlanması	maddi-texniki təchizatının təmin edilməsi və məntəqələrin fəaliyyətə başlaması	çevik baytarlıq xidməti göstərilərək ərzaq, qida məhsullarının (heyvan və bitki mənşəli), heyvanların, həmçinin yem və yem əlavələrinin daşınması zamanı xəstəlik törədicilərinin yayılmasının qarşısının alınması
8.2. Koordinasiya işinin gücləndirilməsi və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin təbliği və təşviqi							
8.2.1.	Logistika mərkəzlərində əsas dövlət xidmətlərinin (gömrük, dövlət fitosanitar, baytarlıq) təşkili	İN	KTN, DGK, AQTA	2024-2026	gömrük, dövlət fitosanitar, baytarlıq sahələrində xidmətlərin logistika mərkəzlərində təşkilinə dair təkliflər hazırlanması	müəyyən edilmiş logistika mərkəzlərində dövlət xidmətlərinin təşkil olunması məqsədilə tədbirlərin həyata keçirilməsi	özəl sektorun logistika mərkəzlərinə marağının artırılması, yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsinə zəmin və yeni logistika mərkəzlərinin yaranmasına təkan verilməsi, logistika mərkəzlərində yaradılan əlavə dəyərin həcminin artmasına şərait yaradılması
8.2.2.	Beynəlxalq tədbirlərdə, habelə xarici dövlətlərin Azərbaycan Respublikasındakı səfirlik və konsulluqlarının nümayəndələri ilə görüşlərdə Azərbaycan Respublikasının tranzit potensialının təqdimatı və alternativ marşrutlara münasibətdə üstünlüklərinin təbliği yolu ilə Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən dəhlizlərdən istifadənin təşviqi, mütərəqqi islahatların və uğurlu addımların təbliği	RİNN	XİN, TYKŞ, "ADY" QSC, ASCO, BBDTL	mütəmadi	Azərbaycan Respublikasında nəqliyyat sahəsində görülmüş işlərin və əldə edilmiş nailiyyətlərin, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri üzrə əsaslandırıcı məlumatların əks olunduğu broşürlərin və maarifləndirici materialların hazırlanması və dərc olunması	beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərdə və görüşlərdə Azərbaycan Respublikasının tranzit imkanlarının təbliğ edilməsi, tranzit potensialının beynəlxalq səviyyədə təşviq olunması üçün müvafiq məlumatların beynəlxalq mediada mütəmadi işıqlandırılması və bu məqsədlə tədbirlərin təşkil edilməsi	Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri barədə müfəssəl məlumatların hədəf auditoriyaya çatdırılması yolu ilə dəhlizlərin cəlbediciliyinin artırılması
8.3. Normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi							
8.3.1.	Tranzit daşımalar zamanı prosedurların sadələşdirilməsi məqsədilə normativ hüquqi bazanın beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılmasına dair təkliflər hazırlanması	NK	ƏN, İN, RİNN, DGK, TYKŞ	2024-2025	müvafiq sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və normativ sənədlərin layihəsinin hazırlanması ilə bağlı aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) təkliflər alınması	beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi ilə bağlı layihələr hazırlanması	normativ hüquqi akt layihələrinin razılaşdırılması və təsdiqi üçün aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi
8.3.2.	Tranzitinə lisenziya və ya icazə tələb olunan mallara dair müvafiq sənədlərin verilməsini tənzimləyən qaydaların hazırlanması	İN	RİNN, ƏN, DGK	2024		tranzitinə lisenziya və ya icazə tələb olunan mallara dair müvafiq sənədlərin verilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi məqsədilə layihələrin hazırlanması	normativ hüquqi akt layihələrinin razılaşdırılması və təsdiqi üçün aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi
8.3.3.	Tranzit yüklərə münasibətdə vahid, çevik və şəffaf qiymət siyasətinin müəyyən edilməsi	RİNN	İN, MN	mütəmadi	tranzit yüklərin daşınmasında tətbiq edilən qiymət siyasəti ilə bağlı xarici ölkələrin təcrübəsinin araşdırılması, təkliflərin aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) alınması və təhlili	tranzit yüklərə münasibətdə tarif metodologiyasının layihəsinin hazırlanması	yeni tarif metodologiyasının tətbiqi nəticəsində tranzit yüklərə münasibətdə vahid, çevik və şəffaf tariflərin tətbiqinə nail olunması
8.3.4.	Tranzit yükdaşımaları, nəqliyyat və nəqliyyat ekipajları ilə bağlı nəqliyyat-yol sənədlərinin təkmilləşdirilməsi	RİNN	ƏN, "ADY" QSC	2024-2025	tranzit yükdaşımaları ilə və nəqliyyatla bağlı tətbiq edilən nəqliyyat-yol sənədləri barədə beynəlxalq təcrübənin araşdırılması və təkliflərin aidiyyəti dövlət orqanlarından (qurumlarından) alınması	təkliflərin təhlili və nəqliyyat-yol sənədlərinin layihəsinin hazırlanması	nəqliyyat və sərhəd buraxılış əməliyyatlarına sərf edilən vaxtın minimuma endirilməsini və Azərbaycan Respublikasının tranzit daşımaları üzrə potensialının artırılmasını təmin edəcək normativ sənədlərin qəbul edilməsi

AKRONİMLƏR

NK - Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
RİNN - Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi
İN - İqtisadiyyat Nazirliyi
XİN - Xarici İşlər Nazirliyi
KTN - Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
ƏN - Ədliyyə Nazirliyi
MN - Maliyyə Nazirliyi
DGK - Dövlət Gömrük Komitəsi
DSX - Dövlət Sərhəd Xidməti
AQTA - Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi
"ADY" QSC - "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti
ASCO - "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti
BBDTL - "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti
BHBTDL - "Bakı Hövsan Beynəlxalq Ticarət Dəniz Limanı" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
SOCAR - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti
TYKŞ - Azərbaycan Respublikasının Tranzit Yükdaşımalar üzrə Koordinasiya Şurası.

Azərbaycan. - 2023.- 24 noyabr, № 256.- S.3-4.